

Raadsvergadering
8 februari 2024

Zaaknummer
1273272

Onderwerp: Opvanglocatie vluchtelingen

Onderwerp

Het realiseren van een kleinschalige opvanglocatie voor vluchtelingen door het centraal orgaan asielzoekers opvang (COA) in Bunnik.

Gevraagde beslissing

1. Het college toestemming verlenen om medewerking te verlenen aan de realisatie van een opvanglocatie voor vluchtelingen door het COA in panden aan de Regulierenring 22 en Regulierenring 4 te Bunnik.
2. Een bedrag van € 100.000 ter beschikking stellen voor voorbereidingskosten en deze lasten te dekken uit de middelen die worden ontvangen van het COA.

Na toestemming van uw raad neemt het college een definitief besluit over het verzoek van het COA.

Grondslag

Toestemming van uw raad is voor het college een voorwaarde om medewerking te verlenen aan een opvanglocatie voor vluchtelingen in Bunnik. Het gaat om een ingrijpend besluit met impact op de Bunnikse samenleving waarvoor het college expliciete steun van de raad nodig vindt. Strikt formeel is het college zelf bevoegd, op grond van de Gemeentewet, om te besluiten tot het verlenen van medewerking aan de realisatie van een opvanglocatie. Volstaan zou kunnen worden met uw raad in de gelegenheid stellen wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.

Inleiding

Gebrek aan opvangplekken voor vluchtelingen is een urgent probleem. Er is landelijk een groot tekort aan opvangplaatsen. Zowel het rijk als de Provincie doen met klem een oproep aan gemeenten om plekken te realiseren. Het college ziet deze urgentie en wil haar verantwoordelijkheid nemen.

Met het COA zijn recent de mogelijkheden verkend van een kleinschalige opvanglocatie voor vluchtelingen in Bunnik. De uitkomst van deze verkenning is positief. Het is mogelijk om een opvanglocatie te realiseren in panden aan de Regulierenring 4 en Regulierenring 22. Op een wijze die aansluit bij de uitgangspunten, omvang en mogelijkheden van Bunnik. En ook op een wijze die het voor het COA mogelijk maakt om een goede voorziening neer te zetten. Over dit onderwerp bent u als raad al eerder geïnformeerd door het college tijdens bijeenkomsten op 30 oktober 2023 en 16 november 2023. Tevens heeft u op 7 november hierover een raadsinformatienota ontvangen (zie bijlage 1).

De opvang is voor maximaal 15 jaar en hindert de transformatie van het stationsgebied niet. Het aantal capaciteitsplaatsen (bedden) in de opvang wordt 90. Dit aantal is passend met het oog op de omvang en mogelijkheden van Bunnik. Het aantal is ook passend met het oog op de voorgenomen spreidingswet, op grond hiervan zou Bunnik ongeveer 70 vluchtelingen moeten opvangen. Het aantal van 90 bedden maakt het ook voor het COA mogelijk om een goede voorziening neer te zetten. Er wordt gefaseerd toegegroeid naar het aantal van 90. Een beperkte groei in de toekomst is eventueel mogelijk. Een besluit hierover wordt, na evaluatie, op zijn vroegst na twee jaar genomen. Zo lang als nodig biedt de opvanglocatie ook huisvesting aan de 40 Oekraïense vluchtelingen die nu worden opgevangen in Regulierenring 4.

Wie worden opgevangen?

Het gaat om vluchtelingen uit verschillende landen die de asielaanvraagprocedure doorlopen maar ook om mensen die al een verblijfsvergunning hebben en gekoppeld zijn aan een gemeente.

Zelfredzaamheid en zelfstandigheid van vluchtelingen is op een kleinschalige opvanglocatie van belang. Daarom wordt er via een gekoppelde grotere opvanglocatie in de omgeving een voorselectie gemaakt van welke bewoners voor deze vorm van opvang in Bunnik in aanmerking komen. Hierdoor komen en alleen vluchtelingen naar Bunnik die passen bij deze vorm van opvang.

Het COA spant zich in om vluchtelingen te plaatsen die worden of reeds zijn gekoppeld voor huisvesting aan gemeenten uit de regio Bunnik. In lijn met het uitgangspunt van de Utrechtse aanpak "Kom je in Utrecht, dan blijf je in Utrecht". Dit draagt bij aan integratie en inburgering, kansen op opleiding, opbouwen van netwerk, en mogelijkheden tot werk van vluchtelingen.

Het COA spant zich in om het plaatsen van leerplichtige kinderen in de basisschool leeftijd te beperken. Omdat voor een goed taalonderwijs een bepaald volume nodig is dat met deze kleine locatie niet gehaald wordt. Verder wordt gestreefd naar een evenwichtige samenstelling van vluchtelingen voor wat betreft herkomst, geslacht, leeftijd en gezinssituatie.

Regionale samenwerking met de Provincie

De 26 Utrechtse gemeenten en de Provincie werken samen om de grote opgave die er ligt, het opvangen van vluchtelingen, het hoofd te bieden. Dit gebeurt via de Provinciale Regietafel Migratie & Integratie (PRT) onder verantwoordelijkheid van de Commissaris van de Koning. Er is een gemeenschappelijke Utrechtse aanpak, met gezamenlijke uitgangspunten en randvoorwaarden richting het rijk. U bent hierover geïnformeerd met de Raadsinformatienota van 12 juni 2023 (nr. 342).

De Utrechtse aanpak berust op vijf pijlers:

- Maat en schaal van de opvang past bij draagkracht van de gemeente.
- We zetten in op gemengde woonvormen voor diverse doelgroepen.
- De opvang wordt ingebed in de noodzakelijke maatschappelijke functies.
- We stimuleren regionale doorstroming in de asielketen.
- Bevorderen intergemeentelijke samenwerking.

Samenwerking met andere opvanglocaties

Er gaat samengewerkt worden met andere opvanglocaties in omliggende gemeenten, zoals met locaties in Leersum, Utrecht en (op termijn) Houten. Het gaat om het delen van voorzieningen zoals rond eerstelijnszorg. Maar ook om samenwerking bij projecten gericht op werk en integratie, zoals bijvoorbeeld de pilot werk voor vluchtelingen in locatie Leersum. Waarbij contact gelegd wordt met ondernemers en vluchtelingen intensief naar werk worden begeleidt.

Uitgangspunten gemeente Bunnik

Voor de afspraken met het COA zijn de volgende uitgangspunten leidend.

- De opvang is voor de gemeente budgetneutraal.
- Het opvangen van Oekraïense vluchtelingen blijft zo lang als nodig mogelijk.
- *Actief vanaf dag één.* Vluchtelingen die er aan toe zijn zetten stappen richting scholing, vrijwilligerswerk en betaald werk.
- *Een doorgaande lijn.* Vluchtelingen worden bij voorkeur gekoppeld aan gemeenten uit de regio, waaronder Bunnik. Een asielzoeker stroomt als statushouder uit in de regio. Dit draagt bij aan integratie, inburgering en mogelijkheden tot werk.
- *Een inclusief dorp.* Samen wonen, leren en werken is het uitgangspunt. Activiteiten die een brugfunctie hebben tussen de opvanglocatie en de samenleving worden gestimuleerd.
- Integratie van vluchtelingen en statushouders in de samenleving wordt bevorderd.
- De opvanglocatie werkt samen met omwonenden, inwoners en lokale organisaties.
- De locatie is veilig met een open en vriendelijke sfeer en gastvrije uitstraling.

- De gebouwen en het buitenterrein hebben een groene en goede ruimtelijke kwaliteit
- Er is voldoende eerstelijnszorg voor de vluchtelingen op de locatie of in de buurt.
- De opvanglocatie hindert de transformatie van het stationsgebied niet, draagt hier aan bij.

Geen gevolgen voor gemeentelijke taakstelling voor huisvesting

De vluchtelingenopvanglocatie heeft geen gevolgen voor het aantal statushouders dat de gemeente moet huisvesten. Ieder jaar krijgt de gemeente Bunnik een taakstelling opgelegd door het rijk van het aantal te huisvesten vluchtelingen die een verblijfsvergunning toegewezen hebben gekregen, de zogeheten 'statushouders'. In Bunnik ging het in 2023 om 35 personen. Deze huisvestingsopgave staat volledig los van de vluchtelingenopvang. Het is niet zo dat Bunnik door de opvanglocatie méér statushouders moet huisvesten dan zonder opvanglocatie.

Communicatie

Na het voorgenomen besluit van het college is de samenleving geïnformeerd over de plannen. Ook zijn er informatiebijeenkomsten georganiseerd over de mogelijke opvanglocatie voor inwoners, omwonenden en ondernemers van omliggende bedrijven. Deze bijeenkomsten zijn rustig en in constructieve sfeer verlopen. Vluchtelingenwerk is bij deze bijeenkomsten betrokken.

Beoogd effect

Een kleinschalige opvanglocatie voor vluchtelingen die past bij de omvang en mogelijkheden van Bunnik.

Argumenten

1.1 Oplossing bieden voor het gebrek aan opvangplaatsen.

Een gebrek aan opvangplaatsen voor vluchtelingen is een urgent probleem. Op basis van prognoses van het rijk zijn er begin 2024 69.900 opvangplekken nodig en is er een tekort van 8.400 plekken. Er is sprake van een opwaartse trend. Het aantal bewoners in de asielopvang neemt toe. Niet alleen door de toename van het aantal asielaanvragen. Maar ook doordat mensen vaak lang in de asielopvang verblijven door achterstanden in de behandeling. Veel statushouders, momenteel 16.000, wachten in de asielopvang om gehuisvest te worden in een gemeente. Dit alles draagt bij aan een tekort aan opvangplaatsen.

1.2. Bijdrage leveren met de Provincie aan de gezamenlijke regionale opgave en Utrechtse aanpak.

Voor de provincie Utrecht is door het rijk vastgesteld dat er circa 5.800 duurzame opvangplekken nodig zijn. Er is een tekort van ongeveer 1.800 plekken. De 26 Utrechtse gemeenten en de Provincie werken samen om deze opgave het hoofd te bieden. Ook Bunnik moet zijn verantwoordelijkheid hier in nemen. Mede gelet op de voorgenomen spreidingswet die gemeenten gaat verplichten om dit te doen.

Er is een gemeenschappelijke Utrechtse aanpak, met gezamenlijke uitgangspunten en randvoorwaarden. In dit kader wordt ook samengewerkt met andere opvanglocaties in omliggende gemeenten

1.3 Met het vrij komen van een geschikte locatie doet zich een kans voor om een passende opvanglocatie te realiseren.

Het gebrek aan een geschikte locatie was tot nu toe een belangrijke reden waarom niet eerder een opvanglocatie van de grond is gekomen. Met de vrijkomende panden aan de Regulierenring doet zich nu een unieke kans voor om op een kansrijke locatie een kleinschalige opvanglocatie voor vluchtelingen te realiseren. Op een schaal die past bij Bunnik. Op een wijze die aansluit bij voorwaarden van het COA. In een gebied wat gaat transformeren van werken naar wonen, een ontwikkeling waar deze opvanglocatie in past en mogelijk aan kan bijdragen.

Kanttelingen

- 1.1 De planning is ambitieus. Die gaat nu uit van het opvangen van de eerste vluchtelingen eind 2024.
- 1.2 Het aantal op te vangen vluchtelingen kan fluctueren. Indien het aantal sterk daalt, om wat voor een reden dan ook, kunnen gemeente en COA nieuwe afspraken maken over de locatie en het gebruik van de panden.

Kosten, baten en dekking

De kosten voor de gemeente van de opvanglocatie zijn budgetneutraal.

Nummer

1273272

De raad van de gemeente Bunnik;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 november 2023;

b e s l u i t :

1. Het college toestemming te verlenen om medewerking te verlenen aan de realisatie van een opvanglocatie voor vluchtelingen door het COA in panden aan de Regulierenring 22 en Regulierenring 4 te Bunnik.
2. Een bedrag van € 100.000 ter beschikking te stellen voor voorbereidingskosten en deze lasten te dekken uit de middelen die worden ontvangen van het COA.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 8 februari 2024,

de griffier,

de voorzitter,

dhr. F.J. van der Lubbe

dhr. R. van Bennekom

Voorstel procedure raadsvoorstel / -besluit

<i>Inhoud</i>	
Onderwerp	Opvanglocatie vluchtelingen
Datum besluit B&W	28 november 2023
Vertrouwelijke stukken	Nee
<i>Gewenste planning</i>	
Informatie avond	25 januari 2024
Politieke avond	1 februari 2024
Raadsvergadering	8 februari 2024
Uiterste datum Raad	8 februari 2024
<i>Agenda Commissie</i>	
Datum bespreking	5 december 2023
Opmerkingen	